

HATÁRTALANUL! Együttműködés középiskolák között HAT-19-02-0083

*„Im az ég és tiszta levegője,
Im az erdők tengerének árja,
Mely örök zöld s mint a büszke lélek
Fellegekben úszik koronája.” (Gyulai Pál)*

„Manapság már nemigen van olyan ember, akit régi szokás szerint vándornak lehetne nevezni. De ha mégis volna, mutatóba egy legalább, vándorútjából az az egy sem hagyná ki Erdélyt bizonyosan.” – írja Tamási Áron egy helyen. És bizony egyet kell értenünk Székelyföld híres szülöttjével, hiszen ha vándorok a szó valódi értelmében nem is vagyunk, kirándulásaink sorából Erdélyt kihagyni igazi vétek lenne. Ezért is tettünk meg mindent, hogy a Határtalanul program keretében a 12D osztály végzős diákjai egy emlékezetes kirándulással zárják damjanichos éveiket. Az utazás időpontját a 2020 februárjától súlyosbodó világjárvány miatt többször módosítani kellett, de végül 2022.április 9. és 13. között öt csodálatos napot tölthettünk Erdélyben.

A „Határtalanul” program fő célja a határon túli, de a trianoni békeszerződés előtt Magyarországhoz tartozó kulturális és természeti értékek megismertetése a diákokkal. A tanulmányútnak segítenie kell a tanulók nemzettudatának és a nemzeti összetartozás érzésének mélyítését. Ezen kívül fontos, hogy személyes kapcsolatok, barátságok is létrejöjjenek a partneriskola tanulóival. Az utazásra már itthon igyekeztünk ráhangolódni, ennek érdekében a tanulók egy előkészítő foglalkozáson is részt vettek: áttekintették a tervezett útvonalat, felelevenítették történelmi ismereteiket, és csoportmunkában internetes forrásokat használva kerestek információkat a programban szereplő városokról, természeti tájakról. Ez a felkészülés

motiválttá, felkészültté tette őket, így még nagyobb izgalommal várták, hogy a valóságban is lássák ezeket a helyeket.

2022.április 8-án kora hajnalban indultunk Nagykátáról 35 diákkal és 3 kísérő pedagógussal (Dusekné Filipcsei Éva, Horváthné Szolovjov Zsuzsa és Lázárné Czigel

Erzsébet). Mire megvirradt, már át is léptük a határt, és hamarosan megérkeztünk első állomásunkra, Aradra. Az aradi vesztőhelyen az aradi vértanúkra, köztük iskolánk névadójára, Damjanich Jánosra emlékeztünk meg koszorúzással, gyertyagyújtással, a Himnusz eléneklésével. Ezt követően rövid látogatást tettünk Déva

váránál, ahol a hely történelmi vonatkozása mellett a híres ballada sorait is felelevenítettük. Délután Erdély legszebb várkastélyába, a Vajdahunyad várába érkeztünk. Az épület mesebeli látványa, csodálatos tornyai, hangulatos termei elvarázsoltak minket.

A második napon az időjárás sajnos nem volt kegyes hozzánk, esős, hideg időre ébredtünk. Kabátokkal, esernyőkkel "felfegyverkezve" érkeztünk meg Nagyszebenbe, ahol a város hangulatos főterén és a körben lévő kis utcákban tettünk sétát, megcsodálva a szászok építette különleges "szemes háztetős" házakat is.

A sűrű eső miatt a fogarasi várat csak kívülről láttuk, de délután Brassóba érkezve már az időjárás is kegyesebb volt hozzánk, a belvárosi séta után a Fekete templomba látogattunk el.

A harmadik napon medvelesre várva indultunk el a Mohos-tőzegláp és a Szent Anna-tó felfedezésére. Medve helyett csodálatos látvány fogadott minket, sűrű hóesésben, téli hangulatban érkeztünk meg. A mesebeli táj mindenkit lenyűgözött, és még egy vidám hógolyózás is belefért a programba. A buszon felmelegedve pedig az idegenvezetőnk mesélte el a vidék legszebb mondáit, legendáit.

Délután Kézdivásárhelyen tettünk egy rövid sétát, majd este Kovásznára igyekeztünk a partneriskola által szervezett közös táncházra Csomakörösre. Az erdélyi gyerekek eredeti székely népviseletben fogadtak bennünket, a szülők pedig finom házi fánkkal kedveskedtek a csapatnak. A táncházat a Háromszék Táncegyüttes két táncosa vezette, akik erdélyi népdalokat, táncjátékokat, tánclépéseket tanítottak. A két csapat hamar összehangolódott, a

vidám zene és huncut játékok pedig fergeteges hangulatot varázsoltak. A tánc után Körösi Csoma Sándor emlékházát is megtekintettük, majd egy esti buszos városnézést tettünk Kovásznán.

A negyedik nap első megállója Segesvár volt, ahol a hosszú buszút után jól esett a várban megtett hangulatos séta. Körbejártuk a vár középkori utcáit, megtekintettük az óratornyot, végimentünk az 1642-ben készült 172 fokú fedett falépcsőn, amely a Várhegyre, más néven az Iskola-hegyre vezet fel, és megnéztük a Petőfi Sándor tiszteletére emelt szobrot is.

Ezután a Tordai hasadékot és a Tordai Sóbányát kerestük fel, ahol több mint 100 méter mélyre ereszkedtünk le a föld alá. A régi bányászati eszközök, a só megtapintása, a visszhang-terem kipróbálása izgalmas program volt a tanulók számára.

Az utolsó nap reggelén Kalotaszentkirályon ébredtünk, majd megtekintettük Bánffyhunyadon a református templomot. Ezt követően a Körösfőn álltunk meg, ahol az állandó kirakodó vásárban lehetőség volt erdélyi-kalotaszegi emléktárgyakat vásárolni. Utolsó megállónk a Király-hágó, majd Nagyvárad volt, ahol már verőfényes napsütésben csodáltuk meg a város legszebb épületeit: a Szigligeti Színházat, a belváros palotáit, a Székesegyházat, a Holnaposok szobrát, a Fekete Sas palotát.

Rengeteg ismerettel, élménnyel lettünk gazdagabbak az öt nap alatt, megtapasztaltuk Erdély páratlan szépségét, történelmi-művészeti gazdagságát. Az ismeretek elmélyítését idegenvezetőnk, Tiponucz Tibor mély szaktudása, helyismerete, a tanulók életkorához alkalmazkodó élvezetes előadásmódja is segítette. A csoport érdeklődően hallgatta Tibor ismertetőit, történeteit, melyekből nemcsak történelmi-földrajzi információkat tudtak meg, de sok ismeretet szereztek a székelyek és szászok hétköznapijairól, szokásairól is. Itthon egy értékelő óra keretében összegeztük tapasztalatainkat, érzéseinket. Először megtekintettük az út során készített fotókat, videókat, majd

kötetlen beszélgetés keretében felelevenítettük a legszebb emlékeket. A tanulók számára a legemlékezetesebb nap a Mohos-tőzezláphoz és a Szent Anna-tóhoz tett téli kirándulás napja lett, de sokan szavaztak a Tordai Sóbánya különleges szépségére is. 2022. június 15-én pedig iskolánkban fogadtuk az erdélyi csoportot. Vendégeinket a nagykáti Tápiómente Táncegyüttes táncosai a Tápió-vidékre jellemző népviseletben várták, és a táncosok közreműködésével alföldi táncokkal és zenékkal ismerkedtünk meg, egy vidám délelőttöt tudtak a fiatalok együtt tölteni.

A történelmi, földrajzi, művészettörténeti és népművészeti ismeretek mellett az utazásnak és a vendéglátásnak nagyon erős közösségformáló ereje is volt. Mivel a pandémia miatt nagyon sok osztályprogram elmaradt, így ez a pályázati lehetőség igazi ajándék volt a végzős osztály számára. Öt napot töltöttek együtt sok vidám pillanattal, csodálatos helyeken járva, így a közelgő év végi feladatok és az érettségi vizsga előtt lelkiileg-mentálisan is fel tudtak tölteni, és életre szóló emlékeket tudtak szerezni.

Lázárné Czigel Erzsébet